

T.C.
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Sayı :153.16-47 /
Konu :Gümrüklerde Nakit Kontrolleri

10.01.2014 / 00179
GÜMRÜK ve TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

İlgi: a) 13.02.2013 tarih ve 859 sayılı yazımız
b) 16.05.2013 tarih ve 2847 sayılı yazımız

İlgi (a)'da kayıtlı yazımız ile tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine iletilen 2013/1 sayılı Gümrüklerde Nakit Kontrolleri Genelgesi kapsamında gümrük giriş-çıkış noktalarında nakit ve nakit olarak nitelenen kıymetlerin beyanı, tespiti ve kaydı ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmiştir.

İlgi (b)'de kayıtlı yazımız ile mezkur genelge kapsamında düzenlenen Nakit Beyan Formu ve Nakit Açıklama Tutanaklarının Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca geliştirilen "Nakit kontrolleri Programı"na aktarılması ve bu tarihten sonra düzenlenen Form ve tutanakların söz konusu programa girilmesi talimat andırılmıştır.

Konu ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden bazı olayların incelenmesi sonucu 2013/1 sayılı Genelgenin uygulanmasında bazı sorunlarla karşılaşıldığı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda;2013/1 sayılı Genelgenin Yurt İçine Nakit Girişi bölümünün 1.1.a maddesi uyarınca yurt dışından alınan krediler ile kişisel sermaye hareketi niteliğindeki kıymetler (kişisel borçlar, armağan, hediye, bağış, çeyiz, gelin ve güveyin karşı tarafa verdiği para, miras, veraset veya kalan mal ve göçmen işçilerin kendi ülkesindeki borçlarını tasfiyesine yönelik ödemeler ve göçmenlerin varlıkları gibi) haricinde her türlü nakdin yurt içine getirilmesi serbesttir.

Mezkur Genelgenin Yurt İçine Nakit Girişi Bölümünün 1.1.b maddesi uyarınca yurda girişte, aksine bilgi ve belge olmaması durumunda, kişilerin taşıdıkları nakdin kaynağına ilişkin gümrük idaresinin talebine istinaden beyanları esastır. Ayrıca, getirilen nakdin kaynağının, kredi veya kişisel sermaye olmadığına beyan edilmesi durumunda, yurt içine getirilmesine izin verilir. Bu durumda düzenlenen Nakit Beyan Formunda nakdin kaynağının (NAK_GELİS_SEBEP) mümkün olan en açık ifade ile yazılması, sadece "diğer" diye ifade edilmemesi gerekmektedir.

Bununla beraber aynı genelgenin Yurt İçine Nakit Girişi bölümünün 1.1.c maddesi uyarınca yurda girişte farkındalığın arttırılması ve caydırıcılığın sağlanmasını temin edecek sayıda kişiden, bulundurdıkları nakdin kaynağını kontrol amacıyla beyanda bulunmalarının istenmesi önemli bir husustur.

Yukarıda belirtilen usuller kapsamında ihraç edilmiş eşyanın kıymetinin ülkemize getirilmesi sırasında Nakit Beyan Formuna nakdin kaynağı olarak "ihracat" beyan edilmeli ve ihracatçı ile ilgili bilgiler girilmelidir. Ancak henüz ihraç edilmemiş eşyanın peşin ödenecek kıymeti ve/veya henüz verilmemiş bir sipariş ile ilgili ülkeye getirilen nakit kıymetler için Nakit Beyan Formuna "ihracat bedeli, peşin ödeme" ibaresi girilmesi ve ihracatçı bilgisinin bu aşamada netleşmesi halinde beyan edilmesi; mümkündür.

Bunun yanı sıra ülke içinde çeşitli amaçlar ile harcanmak üzere getirilmiş ve kaynağı kredi veya kişisel sermaye olmayan nakdi kıymetlerin de beyanı sırasında nakdin kaynağı

olarak "harcama, şahsi para, kişisel kullanım" gibi ibareler kullanılmalı ve işlemlerin seri şekilde gerçekleştirilmesine dikkat edilmelidir.

Diğer taraftan; mezkur Genelgenin Yurt Dışına Nakit Çıkışı Bölümü uyarınca; - Yurt dışına çıkan kişilerin bankacılık sistemi dışında çıkarabilecekleri Türk Parasının üst limiti 5.000 ABD Doları karşılığı TL ve karşılığı döviz dahil diğer nakdi kıymetler olduğu;

- Yurt dışında yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişilerin, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak koşuluyla 5.000 ABD Doları üzerindeki döviz yurt dışına çıkarmalarına izin verildiği;

- Türkiye'de yerleşik kişilerin 5.000 ABD Doları üzeri döviz bankacılık sistemi dışında yurt dışına çıkarabilmeleri ise ancak "görünmeyen işlemler" çerçevesinde bankalardan döviz satın aldıklarını tevsik etmeleri halinde mümkün olduğu;

- I-M sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Genelgesine göre görünmeyen işlemlerin "sigorta bedeli, komisyonculuk ücreti, dökümantasyon giderleri... gibi" ithalat, ihracat gibi mal hareketini doğuran işlemler ile sermaye akımları dışında kalan, ancak bu konulara dolaylı olarak bağlı bulunan sosyal, ekonomik ve kişisel ilişkilerin değişik aşamasını içine alan işlemleri ve ödemeleri ifade edildiği; hususlarına dikkat edilmelidir.

Bunlara ek olarak ilgi (b)'de kayıtlı yazımızda belirtilen hususlar doğrultusunda düzenlenen Nakit Beyan Formlarının veya Nakit Açıklama Tutanaklarının Nakit Kontrolleri Programına kaydı ve yapılan kaydın ve belgelerin bir örneğinin ilgili defterlerde tutulması usulüne devam edilmesi; ancak, 3 aylık dönemler itibarıyla gerçekleşen işlemlerin dökümünün Genel Müdürlüğümüze yazılı intikali uygulamasının sonlandırılması uygun bulunmuştur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Abdullah SOYLU
Bakan a.
Genel Müdür V.

Dağıtım
Tüm Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri